

DÆKSLER OG GÆSTEPRINCIPPET PÅ PRIVAT FÆLLESVEJ

I e-mail af 21. august 2012 har I rettet henvendelse til Vejdirektoratet med spørgsmål om asfaltering af dæksler på private fællesveje.

I har oplyst, at I som forsyningsselskab har en række dæksler liggende i vejareal på gæsteprincippet, og at dette sjældent giver anledning til problemer på offentlige veje. Dette skyldes, at I har en aftale med kommunen om slidlagsarbejder, og hvor dæksler skal hæves og/eller skiftes.

På private fællesveje opstår der imidlertid ofte problemer, idet I ingen kontrol eller aftaler har med vedligeholdelse af disse veje. Det medfører alt for ofte, at asfaltentreprenører – på vegne af de private grundejere – asfalterer dækslerne over, hvorefter I har stort besvær med at genfinde og hæve brøndene. Dette medfører ekstraudgifter for jer.

Jeres spørgsmål

I har på den baggrund spurgt Vejdirektoratet, om det er lovligt at asfaltere jeres dæksler over uden at informere jer.

Vores svar

Ny privatvejslov

Der er med virkning fra 1. januar 2012 trådt en ny privatvejslov i kraft. Denne lov erstatter lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008.

Hvad vi kan tage stilling til

Vi kan tage stilling til konkrete klager over en kommunes afgørelser efter privatvejsloven¹, jf. denne lovs § 87, stk. 2.

I den forbindelse kan vi alene tage stilling til retlige spørgsmål, og dermed ikke til kommunens skøn (vurderinger), ligesom vi heller ikke kan tage stilling til privatretlige forhold.

Vi kan tillige besvare generelle forespørgsler om privatvejsloven.

Privatvejslovens bestemmelser

Vi kan generelt om privatvejslovens bestemmelser udtale følgende:

Istandsættelse og vedligeholdelse

Bestemmelserne i privatvejslovens kapitel 9, §§ 44-55, fastlægger først og fremmest, hvem der har pligt til at vedligeholde en privat fællesvej, og kommunens ret til at kræve vejen vedligeholdt eller istandsat og ret til at bestemme, hvem der skal udføre arbejdet eller at fastlægge en udgiftsfordeling for arbejdet.

¹ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje.

Det er grundejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej i by eller bymæssigt område, der skal holde vejen i en god og forsvarlig stand under hensyn til færdsdens art og omfang. Vejen skal forsynes med forsvarligt afløb. Dette fremgår af privatvejslovens § 44, 1. pkt.

Hvis en vejberettiget gør gældende, at en privat fællesvej ikke er i en god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, skal kommunen tage stilling til spørgsmålet. Dette fremgår af privatvejslovens § 45, stk. 1, 1. pkt.

- Enkeltstående arbejde

Kommunen kan vælge at påbyde arbejdet udført som et enkeltstående arbejde, dvs. at den vedligeholdelsesforpligtigede grundejer skal istandsætte den del af vejen, der ligger nærmest ved sin ejendom. Dette fremgår af privatvejslovens § 47, stk. 1.

Hvis en påbudt istandsættelse af en bestemt del af vejen omfatter særlige elementer, der har væsentlig betydning for andre vedligeholdelsesforpligtigede, f.eks. brønde, kan vedkommende grundejer forlange, at arbejdet bliver udført som et samlet arbejde, jf. privatvejslovens § 55, stk. 1. Dette fremgår af lovens § 47, stk. 4.

- Samlet arbejde

Kommunen kan også vælge at lade arbejdet udføre som et samlet arbejde.

Inden kommunen træffer endelig afgørelse om istandsættelsen som et samlet arbejde og fordeler udgifterne til det samlede arbejde blandt ejerne af de tilgrænsende ejendomme med vejret, jf. privatvejslovens § 49, skal kommunen enten afholde et vejsyn eller gennemføre en skriftlig procedure. Dette fremgår af privatvejslovens § 48, stk. 1.

På vejsynet kan de vejberettigede fremsætte relevante oplysninger om vejen og dens vejudstyr, og inden kommunen træffer endelig afgørelse om istandsættelsen, har de vejberettigede 3 uger til at fremkomme med bemærkninger til den påtænkte afgørelse. Dette fremgår af privatvejslovens § 48, stk. 3 og 4.

Sker udførelsen af istandsættelsen af den private fællesvej af grundejerne selv, kan disse lovligt vælge at benytte en entreprenør til det fysiske arbejde, herunder asfalteringsarbejde.

Gæsteprincippet

Udgifterne til arbejder på ledninger m.v. i eller over private fællesveje og udlagte private fællesveje, herunder nødvendig flytning af ledninger m.v. i forbindelse med anlæg, regulering, istandsættelse og vedligeholdelse eller omlægning af vejen, afholdes af ledningsejeren. Dette fremgår af privatvejslovens § 70, stk. 1, jf. vejlovens² § 106, stk. 1.

Bestemmelsen er udtryk for det såkaldte "gæsteprincip" om, at ledningsejer uden udgifter har ledninger m.m. liggende i vejen, men at denne selv afholder udgifterne for flytning af ledninger m.m., når flytningen er nødvendiggjort af hensyn til vejarbejder m.m. på vejen.

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011.

Til orientering vedlægger vi kopi af Vejdirektoratets udtalelse af 25. marts 2003 vedrørende forståelse af gæsteprincippet i forbindelse med vejarbejder. De samme principper finder anvendelse på private fællesveje.

Erstatning

Hvis et forsyningsselskab i forbindelse med istandsættelse og vedligeholdelse mener at være blevet påført et tab som følge af en entreprenørs skade på selskabets ejendom på vejen, ex. overasfaltering af brønde, dæksler m.m., og deraf afledte udgifter med at genfinde brønde m.m., må selskabet (som skadelidte) rejse et erstatningskrav mod den entreprenør, der har forvoldt skaden (skadevolder).

Vi kan ikke tage stilling til erstatningsretlige spørgsmål, jf. ovenfor.

Erstatningsretlige spørgsmål hører derimod under domstolene og må afgøres efter dansk rets almindelige regler om erstatning.

Det gælder også spørgsmålet om, hvorvidt et eventuelt erstatningsansvar kan udvides til andre personer i sagen, ex. de private grundejere, der har bestilt asfalteringsarbejdet.

